

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۳/۱۰

موضوع: شرایطی سخت، برای درک واقعی ماه مبارک رمضان!

برنامه اخلاق علوی

فهرست مطالب این برنامه:

گوشه ای از فضائل امام حسن مجتبی (سلام الله علیه)

«انجام واجبات» یا «ترک محرمات»؟ اولویت با کدام است!؟

روزه دار و شب زنده دار بی خاصیت!!

امتیاز بنده ویژه خدا، در ماه مبارک رمضان

مناجاتی شنیدنی از امام زین العابدین (سلام الله علیه)

وصیتی عجیب از مرحوم آیت الله سید احمد خوانساری!

روزه داری که پیامبر او را در روز روشن به افطار روزه فراخواند!

توصیه جدی به خواندن این کتاب

چهار قدم اصلی در سیر و سلوک معنوی

مجری:

بسم الله الرحمن الرحيم

در نیمه ماه رمضان، ماه برآمد

سالار کریمان جهان از سفر آمد

افطار کنید از رطب ذکر حسن جان

چون بر علی و فاطمه زیبا پسر آمد

اللهم صلّ علی فاطمة و أبیها و بعلها و بنیها و سرّ المستودع فیها بعدد ما أحاط به علمک. اللهم صلّ علی محمد و

آل محمد و عجل فرجهم

سلام و درود و ارادت خدمت شما مردم عزیز، بینندگان ارجمند «شبکه جهانی ولایت». برنامه زنده «اخلاق علوی» تقدیم حضور شما می‌شود، در شام ولادت موفور السرور دومین امام همام شیعیان، کریم آل طه، کریم آل فاطمه، کریم اهل بیت امام حسن مجتبی (علیه السلام).

تبریک، هزاران بار تبریک و ان شاءالله دل‌هایتان به شادی دل اهل بیت عصمت و طهارت شاد باشد؛ زیرا که امیرالمؤمنین پدر شدند، حضرت صدیقه طاهره فاطمه زهرا مادر شدند و وجود نازنین پیامبر گرامی هم پدر بزرگ شدند.

به قول معروف بچه اول هم خیلی عزیز و دوست داشتنی است. الهی به حق مولودی که باعث شادی دل اهل بیت شده است، خداوند دل‌های شما را شاد کند.

مخصوصاً زوج‌های جوانی که سال‌ها از زندگی‌شان می‌گذرد و صاحب فرزند نشدند، ان شاءالله دامنشان سفید شود و خنده و گریه یک بچه کوچولوی بامزه و شیرین در زندگی‌شان بیاید و شیرینی زندگی‌شان هم صد برابر شود. اگر می‌خواهید با ما ارتباط داشته باشید، بسم الله. آقای «کیا» زحمت کشیدند و راه‌های ارتباطی را برای شما زیرنویس کردند.

«۳۰۰۰۱۲۰۳» سامانه پیام کوتاه ماست و شماره دیگری که از طریق فضای مجازی می‌توانید برای ما پیام بدهید. اگر تبریک دارید، حرفی یا مطلبی دارید ما با افتخار پذیرای مطالب شما هستیم.

امشب هم توفیق داریم در محضر استاد ارجمندمان حضرت آیت الله دکتر حسینی قزوینی باشیم. جناب استاد سلام علیکم و رحمة الله، طاعات و عبادات قبول، عید هم بر شما مبارک باشد:

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

سلام علیکم و رحمة الله و برکاته؛ همچنین طاعات و عبادات حضرتعالی هم قبول باشد و این عید مولود هم بر شما مبارک باشد.

بنده همچنین خدمت همه بینندگان عزیز و دوست داشتنی که در هرکجای این گیتی پهناور بیننده این برنامه هستند یا تکرار این برنامه را می‌بینند، خالصانه‌ترین سلام را همراه با آرزوی موفقیت و قبولی طاعات و اجابت دعاها تقدیم می‌کنم.

خدا را به آبروی امام حسن مجتبی کریم اهل بیت سوگند می‌دهم عیدی ما را فرج موفور السرور حضرت بقية الله الأعظم قرار بدهد، خیر دنیا و آخرت به همه ما و شما گرامیان ارزانی بدارد، شرّ دنیا و آخرت را از ما دور کند، حوائج دنیوی و اخروی و ظاهری و باطنی ما را برآورده نماید و دعا‌های ما را به اجابت برساند؛ ان شاءالله.

مجری:

ان شاءالله. خیلی ممنونم که مثل همیشه این همه دعای قشنگ را یک جا برای دوستان بیننده ما داشتید.

استاد با توجه به اینکه برنامه ما «اخلاق علوی» است، اما ما مطمئن هستیم که دل امیرالمؤمنین شاد می شود وقتی از فرزند مظلومشان امام حسن مجتبی (علیه السلام) بگویید.

بالاخره در بین پنج تن آل عبا یا اهل بیت عصمت و طهارت یا به جرأت بتوان گفت در میان دوازده امام معصوم، امام حسن مجتبی غریب و مظلوم هستند و کمتر در مورد ایشان صحبت می شود.

هرچند بالاخره شب گذشته ویژه برنامه بود و شاید مطالبی در برنامه ها گفته شده است، اما شنیدن این مطالب از زبان شما یک مزه دیگری دارد.

گوشه ای از فضائل امام حسن مجتبی (سلام الله علیه)

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و هو خير ناصر و معين الحمد لله و الصلاة على رسول الله و على آله آل الله لاسيما على مولانا بقیة الله و اللعن الدائم على اعدائهم اعداء الله إلى يوم لقاء الله أفضى أمرى إلى الله إن الله بصير بالعباد حسبنا الله و نعم الوكيل نعم المولى و نعم النصير رب أدخلنى مدخل صدق و أخرجنى مخرج صدق و اجعلنى من لدنك سلطانا نصيرا

در رابطه با امام حسن مجتبی (علیه السلام) باید عذر تقصیر به پیشگاهشان ببریم، زیرا شاید آنگونه که وظیفه داشتیم و داریم نسبت به امام حسن مجتبی انجام وظیفه نکردیم و نمی کنیم.

بنده خیلی دوست داشتم مناسبتی پیش می‌آمد تا ده شب و هرشب دو ساعت در رابطه با امام حسن مجتبی می‌توانستم صحبت کنم تا ذره‌ای از حق مطلب و نمی‌از دریای حقانیت امام حسن مجتبی و مظلومیت حضرت را به گوش جهانیان برسانیم.

ما در رابطه با امام حسین (علیه السلام) دو ماه محرم و صفر صحبت می‌کنیم. همچنین در رابطه با حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) صحبت می‌کنیم. ایام فاطمیه در رابطه با حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) صحبت می‌کنیم.

شهادت امام حسن مجتبی معمولاً با رحلت نبی گرامی اسلام قرین است. گرچه در این سال‌های اخیر قدری تفکیک شده است، اما امام حسن مجتبی خیلی مظلوم است.

یکی از اساتید می‌گفتند: برای امام حسن مجتبی هر روز عاشورا بود، اما امام حسین یک روز عاشورا داشتند. گرچه امام حسن مجتبی فرمودند:

«لَا يَوْمَ كِيَوْمِك يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ»

الأمالی، نویسنده: ابن بابویه، محمد بن علی، ص ۱۱۶، ح ۳

امام حسن مجتبی، هم میان ما شیعیان مظلوم و غریب هستند و حق مطلب ادا نمی‌شود و هم، میان اهل سنت مظلوم هستند.

وهابی‌های پلید هم شبهاتی مطرح می‌کنند که از کوزه برون همان تراود که در اوست! وهابیت شبهات زشت و وقیحانه و بعضی تعابیر تندی نسبت به امام حسن مجتبی به کار می‌برند.

در رابطه با امام حسن مجتبی از زوایای مختلف می‌توان صحبت کرد. اولاً در رابطه با عصمت امام حسن مجتبی همین بس که آیه تطهیر در رابطه با آن بزرگوار نازل شده است.

شیعه و سنی اتفاق نظر دارند که آیه ۳۳ سوره احزاب در حق خمسه طیبه نازل شده است.

با وجود آنکه در کتاب «صحیح مسلم» و «صحیح بخاری» از بحث غدیر با آن عظمت، اثری نیست؛ حال آنکه صد و بیست و چهار هزار نفر حاضر بودند و نزدیک به صد و بیست تن از صحابه آن را نقل کردند. و البته افرادی مثل «زید بن أرقم» هم می‌گویند که من پیر شدم و یادم نیست!!

پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) آمدند و فرمودند:

«انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله وعترتی اهل بیتی ولن یتفرقا حتی یردا علی الحوض»

المعجم الأوسط، اسم المؤلف: أبو القاسم سلیمان بن أحمد الطبرانی، دار النشر: دار الحرمین - القاهرة -

۱۴۱۵، تحقیق: طارق بن عوض الله بن محمد، عبد المحسن بن إبراهيم الحسینی، ج ۴، ص ۳۳، ح ۳۵۴۲

بحث غدیر و اینها هم مطرح نیست. حال در رابطه با عصمت حضرت سیدالشهدا و امام حسن مجتبی (علیهم

السلام) در کتاب «صحیح مسلم» در روایتی از عایشه همسر پیغمبر اکرم به صراحت آمده است:

پیغمبر اکرم عبایی از موی سیاه داشت. امام حسن آمد و پیغمبر اکرم او را زیر عبا قرار داد. امام حسین آمد و

پیغمبر اکرم او را زیر عبا قرار داد. حضرت فاطمه زهرا و امیرالمؤمنین آمدند و حضرت آنها را زیر عبا قرار داد و

فرمود:

«إنما یریدُ الله لیذہبَ عنکم الرجسَ أهلَ البیتِ ویطہرکم تطہیراً»

صحیح مسلم، اسم المؤلف: مسلم بن الحجاج أبو الحسین القشیری النیسابوری، دار النشر: دار إحياء

التراث العربی - بیروت، تحقیق: محمد فؤاد عبد الباقي، ج ٤، ص ١٨٨٣، ح ٢٤٢٤

دوستان مشاهده کنید غیر از حضرت فاطمه زهرا هیچکسی نیست. با وجود اینکه در زمان نزول آیه تطهیر فرزندان پیغمبر اکرم در قید حیات بودند و حضرت در آن زمان ده یا دوازده همسر داشتند، اما هیچکدام آن‌ها جزو اصحاب کساء نیستند.

یکی از علمای اهل سنت در یکی از همایش‌های زاهدان جمله زیبایی بیان کرد. ایشان گفت:

"عایشه تمام تلاش خود را به کار برد و آنچه می‌توانست از فضیلت خود و خانواده‌اش مطالب را در میان مردم منتشر کند بیان کرد. با این وجود ما حتی یک روایت ضعیف هم از عایشه نداریم که ادعا کند آیه تطهیر در حق من نازل شده است."

بعضی از آقایان کاسه داغ‌تر از آش هستند. عایشه می‌گوید که آیه تطهیر در حق من نازل نشده و ما حتی یک روایت ضعیف هم نداریم، اما آنها ادعا می‌کنند که زنان پیغمبر اکرم جزو اصحاب کساء بودند.

همانطور که ملاحظه می‌کنید در کتاب «صحیح مسلم» داستان حدیث کساء وارد شده است. همچنین در کتاب «سنن ترمذی» با تحقیق «البانی» وارد شده است که وقتی پیغمبر اکرم اهل بیت را زیر کساء جمع کردند؛

«قالت أم سلمة وأنا معهم يا نبي الله»

أم سلمه آمد و گفت: من هم می‌توانم زیر کساء داخل شوم؟

«قال أَنْتِ على مَكَائِكَ وَأَنْتِ على خَيْرٍ»

حضرت فرمود: تو انسان خوبی هستی، اما سر جایست بایست!

حضرت به صراحت به أم سلمه فرمودند که تو حق داخل شدن زیر کساء را نداری! «ترمذی» در مورد سند روایت می‌گوید:

« هذا حديث حسن صحيح وهو أحسن شيء روي في هذا الباب »

این بهترین روایتی است که در رابطه با فضائل این پنج بزرگوار نازل شده است.

«البانی» هم در پاورقی می‌گوید:

«صحيح»

صحيح وضعيف سنن الترمذي؛ المؤلف: محمد ناصر الدين الألباني (المتوفى: ١٤٢٠هـ)، مصدر الكتاب:

برنامج منظومة التحقيقات الحديثية - المجاني - من إنتاج مركز نور الإسلام لأبحاث القرآن والسنة

بالإسكندرية؛ ج ٨، ص ٣٧١، ح ٣٨٧١

آیا از این بهتر و زیباتر مطرح می‌شود؟ همچنین «ابن کثیر دمشقی» در ذیل آیه مباهله دارد که مراد از (أَنْفُسَنَا) علی بن ابی طالب و رسول الله است. علی نفس و جان و روح و قلب پیغمبر اکرم است. آیا فضیلتی بهتر و بالاتر از این وجود دارد؟!

و نیز مراد از (أَبْنَاءَنَا) امام حسن و امام حسین و مراد از (نِسَاءَنَا) حضرت فاطمه زهراست. این دو آیه عصمت و جایگاه خمسه طیبه را نشان می‌دهد.

نبی گرامی اسلام برای اثبات نبوت و حقانیت و این که اثبات کنند من صداقت دارم و رسول خدا هستم، از میان انبوه صحابه تنها امیرالمؤمنین و حضرت فاطمه زهرا و امام حسن و امام حسین را انتخاب می‌کنند.

آیا کسی که برای اثبات نبوت پیغمبر اکرم گواهی داده است شایستگی دارد خلیفه او باشد یا بعضی از کسانی که تا سال نهم هجری بت می‌پرستیدند؟

قضیه کاملاً واضح و روشن است. بنده بارها گفته‌ام این قضایا را نه به عنوان یک شیعه مطرح می‌کنم. والله العلی الأعلی اگر کسی بدون تعصب مذهبی، ده ساعت روایات و حقایق را ببیند، مسئله برایش روشن می‌شود که قضیه چیست.

آیا واقعاً امیرالمؤمنین و امام حسن و امام حسین و دیگر ائمه اطهار (علیهم السلام) شایستگی مقام خلافت را داشتند یا دیگران شایستگی خلافت را دارند؟ این قضایا به قدری روشن و واضح است همانند اینکه در روز روشن بگوییم آفتابی وجود دارد.

نکته دیگری که آقایان آورده‌اند، این است که نبی گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود:

«الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ»

الكتاب المصنف في الأحاديث والآثار، اسم المؤلف: أبو بكر عبد الله بن محمد بن أبي شيبة الكوفي ، دار

النشر: مكتبة الرشد - الرياض - ١٤٠٩، الطبعة : الأولى، تحقيق : كمال يوسف الحوت؛ ج ٦، ص ٣٧٨، ما

جاء في الحسن والحسين، ح ٣٢١٧٦

آقایان با حدیث ضعیف و جعلی «عشره مبشره» می‌خواهند چیزهایی درست کنند. آن‌ها در عدد و حدیث و قائل آن گیر کرده‌اند.

ما که نتوانستیم یک روایت درست و حسابی پیدا کنیم. همچنین دوستانی که با ما رفاقت دارند و بدون تعارف از اهل سنت حرف می‌زنند هم می‌گویند که ما در رابطه با عشره مبشره روایتی پیدا نکردیم. حال مشاهده کنید در روایت آمده است:

«الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ»

همانا حسن و حسین سرور جوانان اهل بهشت هستند.

این قضیه بسیار مهم است! همچنین در مورد حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) در روایت آمده است:

«فَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ»

الجامع الصحيح المختصر، اسم المؤلف: محمد بن إسماعيل أبو عبدالله البخاري الجعفي، دار النشر: دار ابن كثير، اليمامة - بيروت - ١٤٠٧ - ١٩٨٧، الطبعة: الثالثة، تحقيق: د. مصطفى ديب البغا؛ ج ٣، ص ١٣٦٠،

بَاب مَنَاقِبِ قَرَانَةِ رَسُولِ اللَّهِ، قبل از حدیث ح ٣٥٠٨

این در حالی است که حضرت خدیجه (سلام الله علیها)، حضرت مریم، هاجر مادر حضرت اسماعیل، حضرت حوا و دیگر زنان بهشتی حضور دارند، اما پیغمبر اکرم تنها در مورد حضرت فاطمه زهرا می‌فرماید:

«فَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ»

همچنان که در مورد امام حسن و امام حسین می‌فرمایند:

«الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ»

البته در اینجا بحث «شَبَابِ» که مطرح شده است، به این خاطر نیست که پیرمردها و جوانان از هم جدا هستند. هرکسی وارد بهشت می‌شود، جوان وارد می‌شود و پیرمردی در بهشت وجود ندارد. پیرمردها ابتدا جوان می‌شوند و سپس وارد بهشت می‌شوند.

ایشان در ادامه می‌نویسد:

«استناد صحیح»

از این واضح‌تر بیان شود؟ «شعیب الأرئووط» وهابی سرشناس معاصر، این قضیه را نقل کرده است. همچنین «ألبانی» در کتاب «صحیح سنن ابن ماجه» می‌گوید: این روایت صحیح است. او همچنین می‌گوید که ما در حدیث ۷۹۷ این روایت را آوردیم.

جالب اینجاست که وقتی کتاب «معجم الكبير» اثر «طبرانی» می‌خواهد این مطلب را مطرح کند، روایت را چنین بیان می‌کند.

فدای مظلومیت امیرالمؤمنین شوم که رسول گرامی اسلام کاملاً حواسشان هست تا حق حضرت ضایع نشود. در روایت آمده است:

«الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَبُوهُمَا خَيْرٌ مِنْهُمَا»

حسن و حسین سرور جوانان اهل بهشت هستند و پدرشان از آنها بهتر است.

المعجم الكبير، اسم المؤلف: سليمان بن أحمد بن أيوب أبو القاسم الطبراني، دار النشر: مكتبة الزهراء -

الموصل - ۱۴۰۴ - ۱۹۸۳، الطبعة: الثانية، تحقيق: حمدي بن عبدالمجيد السلفي، ج ۱۹، ص ۲۹۲، ح ۶۵۰

مشاهده کنید که وقتی رسول گرامی اسلام می خواهد جایگاه امام حسن و امام حسین را معرفی کند، به گونه ای بیان می فرماید تا حق امیرالمؤمنین در آنجا تزییع نشده باشد. البته حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) هم می فرماید:

«أَنَا عَبْدٌ مِنْ عِبِيدِ مُحَمَّدٍ»

من بنده ای از بندگان حضرت محمد هستم.

الكافی، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۱، ص

۹۰، ح ۵

جای پیغمبر اکرم سر جای خود محفوظ است. امیرالمؤمنین هرچه دارند از رسول اکرم دارند. امام حسن و امام حسین هرچه دارند از امیرالمؤمنین دارند. همچنین دیگر ائمه اطهار (علیهم السلام) هم هرچه دارند از امیرالمؤمنین و رسول اکرم دارند.

ما افتخارمان این است که تابع این بزرگواران هستیم. نمازمان همانند نماز این بزرگواران و روزه مان همانند روزه این بزرگواران است. همچنین افتخارمان این است که دیگر اعمال و رفتارمان همانند این بزرگواران است.

امیدواریم ان شاءالله فردای قیامت این بزرگواران نظر لطفی به ما کنند و زیر سایه این بزرگواران بتوانیم سختی های قیامت را پشت سر بگذاریم. همچنین اگر خداوند عالم بهشت را قسمت ما کند، بتوانیم زیر سایه این بزرگواران باشیم. من در خدمت شما هستم.

مجری:

خیلی ممنونم، جناب استاد خیلی لطف فرمودید. به هر صورت بحث ما ادامه مباحث هفته‌های گذشته بود، اما به دلیل احترامی که لازم و واجب بود نسبت به امام حسن مجتبی داشته باشیم ابتدای برنامه را به نام نامی امام حسن مجتبی کریم اهل بیت مزین کردیم.

بخشی از پیام‌های بینندگان برنامه:

خانم رضایی از هلند برای ما پیام فرستادند.

عزیزی که گفتند از عاشقان مکتب حقه اهل بیت هستند، از تاجیکستان برای ما پیام فرستادند.

همچنین بسیاری از دوستان دیگر که لطف کردند و برای ما پیام فرستادند. همه آرزوی ما این است که ان شاء الله به زودی خبرهای خوش بیاید و خبر نابودی آل سعود و آل یهود شجره خبیثه ملعونه در قرآن کریم را بشنویم.

البته اخباری منتشر شده است که خبری از «محمد بن سلمان» نیست؛ شاید به درک واصل شده است یا زخمی شده است. الهی نابودی همه آنها را بشنویم و این خبر باعث شود که بتوانیم یک حرم باصفا برای ائمه بقیع بسازیم و جنة البقیع برپا کنیم.

همانطور که کریمه اهل بیت در قم حرم باصفایی دارد، ان شاء الله کریم اهل بیت هم در مدینه النبی حرم باصفایی داشته باشد.

ان شاء الله که بر شما مبارک باشد. مردم عزیز ان شاء الله هرچه از خداوند می‌خواهید، خدا به حق مولود این روز خداوند به شما عنایت کند و دلتان شاد باشد و حاجات دنیایی و آخرتی شما روا شود.

امام حسن مجتبی (علیه السلام) مظلوم و غریب هستند و هرکدام از ما باید سهمی داشته باشیم در اینکه این غربت را کم کنیم.

ما در هفته‌های گذشته که محضر حضرت استاد بودیم، بحث خطبه پایانی پیامبر گرامی اسلام در آخرین جمعه ماه شعبان را داشتیم که به خطبه شعبانیه معروف است و این خطبه مورد بحث و گفتگوی ما بود.

توصیه‌ها و سفارش‌هایی که پیامبر در آن خطبه نسبت به مسلمانان و انسان‌ها داشتند، موضوع گفتگوی ما با جناب استاد بود. ما امشب می‌خواهیم این بحث را ادامه بدهیم، حال هر مقدار که فرصت برنامه اجازه داد. نیم ساعت بیشتر فرصت نداریم.

یکی از توصیه‌هایی که رسول گرامی اسلام در این خطبه داشتند که ما در هفته گذشته هم به آن اشاره کوتاهی داشتیم، بحث محافظت از زبان بود. گاهی انسان باید زبان خود را محافظت کند که طرف گناه و معصیت و لغزش و اشتباه نرود.

ما از استاد می‌خواهیم که در خصوص این موضوع صحبت کنند، به دلیل اینکه یکی از جدی‌ترین گرفتاری‌های ما بحث زبان است. چند مثال گوشتی که در دهان است، سر سبز را می‌دهد بر باد!

«انجام واجبات» یا «ترک محرمات»؟ اولویت با کدام است؟

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

ما البته در رابطه با خطبه متقین در رابطه با گناهان زبان، اهمیت مراعات زبان از دیدگاه امیرالمؤمنین را مفصل مطرح کردیم. همچنین در خطبه شعبانیه هم رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) یکی از مواردی که به آن اشاره کردند؛

«وَأَحْفَظُوا أَلْسِنَتَكُمْ»

زبان‌هایتان را حفظ کنید.

حضرت امیرالمؤمنین در آخر خطبه بلند شدند و عرضه فرمودند: یا رسول الله! بافضیلت ترین اعمال در این ماه چیست؟ حضرت فرمودند:

«يَا أَبَا الْحَسَنِ أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ فِي هَذَا الشَّهْرِ الْوَرَعُ عَنِ مَحَارِمِ اللَّهِ»

یا ابا الحسن! بافضیلت ترین اعمال در این ماه اجتناب از گناه و معصیت است.

وسائل الشیعة، نویسنده: شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، محقق / مصحح: مؤسسه آل‌البیت علیهم

السلام، ج ۱۰، ص ۳۱۳، ح ۱۳۴۹۴

اگر در یک جمله بخواهند تقوا را تفسیر کنند، می‌گویند: تقوا به منزله اتیان واجبات و ترک محرمات است!

برداشت من این است که انجام واجبات سر جای خود است، اما ترک محرمات بسیار مهم‌تر از اتیان واجبات است.

وقتی که ما واجبات را انجام بدهیم و از طرف دیگر محرمات را هم انجام دهیم، در حقیقت اعمال خوب و اعمال بد خود را با هم مخلوط کردیم. چه بسا بسیاری از گناهان باعث هبط اعمال می‌شود. در این صورت اصلاً اعمال بالا نمی‌رود.

در محضر نبی گرامی اسلام بودند که حضرت فرمود: هرکسی یک مرتبه «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله

اکبر» بگوید، خداوند عالم یک خانه‌ای در بهشت برای او بنا می‌کند یا خشتی از طلا در بهشت برای خانه او

می‌فرستد.

یکی از صحابه گفت: یا رسول الله! بنابراین ما در بهشت خانه‌های زیادی داریم. حضرت فرمود: به شرط آنکه آتش نفرستید تا خانه‌ها را خراب کند و آتش بزند!

چه بسا انسان گناهی انجام می‌دهد که این گناه باعث می‌شود اعمال انسان هبط می‌شود. بنابراین برداشت من این است و نمی‌خواهم آن را تحمیل کنم. بنده نظر دیگران جز نظر «مرحوم حسینعلی نخودکی» را در این زمینه ندیدم. ایشان هم بسیار روی این قضیه تکیه دارند. بنده معتقدم اگر ما بخواهیم به واجبات و محرمات اهتمام بورزیم و نسبتی برای آن بسنجیم، باید نود و پنج درصد اهتمام بورزیم که گناهی از ما سر نزند و تنها پنج درصد اهتمام ما در واجبات باشد.

بنده گمان می‌کنم اگر ما پنج درصد برای واجبات اهتمام بورزیم، قطعاً به وظیفه خود عمل کردیم. این در حالی است که نود و پنج درصد برای ترک گناه بازهم کم است.

شما حساب کنید که ماه رمضان آمده است و ما مشغول نماز خواندن و دعا کردن هستیم. از طرف دیگر نبی گرامی اسلام می‌فرماید:

«مَنْ اغْتَابَ مُسْلِمًا أَوْ مُسْلِمَةً لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ صَلَاتَهُ وَلَا صِيَامَهُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا وَ لَيْلَةً إِلَّا أَنْ يُغْفَرَ لَهُ صَاحِبُهُ»

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۷۲، ص

۲۵۸، ح ۵۳

یک غیبت یا یک لقمه حرام باعث از بین بردن اعمال ما می‌شود. در روایت دیگر آمده است:

«مَنْ أَكَلَ لُقْمَةً حَرَامٍ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَ لَمْ تُسْتَجَبْ لَهُ دَعْوَةٌ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا»

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۶۳، ص

۳۱۴، ج ۷

یک لقمه حرام چهل روز مانع بالا رفتن نماز و دعای ما می‌شود. بنابراین عرض کردم که ما باید نود و پنج درصد همت خود را برای ترک گناه بسیج کنیم تا گناهی از ما سر نزند. شیطان به عزت خداوند عالم قسم یاد کرده است؛

(فِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ)

به عزتت سوگند همه آنها را گمراه خواهم کرد!

سوره ص (۳۸): آیه ۸۲

شیطان حتی نسبت به نبی گرامی اسلام هم ناامید نیست، همچنانکه قرآن کریم می‌فرماید:

(وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَ لَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ)

ما هیچ رسول و پیامبری را پیش از تو نفرستادیم مگر اینکه هر گاه آرزو می‌کرد (و طرحی برای پیش برد اهداف الهی خود می‌ریخت) شیطان القائاتی در آن می‌کرد.

سوره حج (۲۲): آیه ۵۲

حتی شیطان نسبت به انبیاء الهی هم طمع دارد، اما به دلیل اینکه مقام اخلاص و توکل و ارتباطشان با خداوند عالم بالاست پروردگار مانع این کار می‌شود. شیطان خود قسم یاد کرده و گفته است:

(إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ)

مگر بندگان مخلصت.

سوره حجر (۱۵): آیه ۴۰

(الْمُخْلِصِينَ) با «الْمُخْلِصِينَ» از زمین تا بالای عرش تفاوت دارد. «الْمُخْلِصِينَ» کسی است که عمل را خالص برای رضای خداوند انجام می‌دهد. این شخص قربۀی إلى الله نماز می‌خواند، روزه می‌گیرد یا پای تلویزیون می‌نشیند. در حالی که (الْمُخْلِصِينَ) کسی است که می‌گوید خدایا عمل خالص خود را هم به نیت تو انجام می‌دهم. اعمال خالص من که نیت می‌کنم قربۀی إلى الله نماز می‌خوانم هم قربۀی إلى الله و برای رضایت توست. قربۀی إلى الله دیگر هم قربۀی إلى الله است.

به عبارت دیگر (الْمُخْلِصِينَ) به کسی می‌گویند که کاملاً خالص شده است؛ به این معنا که چیزی از شبهه و شک و گناه و معصیت و خطا و نسیان در او نیست. چنین شخصی نه تنها گناه نمی‌کند، بلکه فکر آن را هم نمی‌کند.

«مرحوم شیخ انصاری» (رضوان الله تعالی علیه) صاحب کتاب «مکاسب» نقل می‌کند که من در طول عمرم نه تنها

گناه نکردم، بلکه فکر گناه هم نکردم. اطرافیان به او گفتند: مگر امکان دارد کسی فکر گناه را هم نکند؟

ایشان در جواب گفت: مسئله گناه برای من روشن شده است. از دیدگاه بنده، گناه مرتکب شدن همانند خوردن

نجاست است. آیا شما تا به حال به فکرتان خطور کرده است که نجاست بخورید؟ اطرافیان گفتند: خیر.

«مرحوم شیخ انصاری» گفتند: من می دانم تعفن گناه و گند آن از گند نجاست خیلی بالاتر است. بنابراین تا به حال به فکر هم خطور نکرده است که گناه مرتکب شوم! بنابراین ما باید در ماه رمضان تمرین کنیم که نه تنها گناه نکنیم، بلکه حتی فکر گناه هم نداشته باشیم.

روایتی از حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) وارد شده است که «مرحوم مجلسی» در کتاب «بحارالانوار» جلد ۹۳ صفحه ۲۹۴ آن را آورده است. حضرت در این روایت می فرماید:

«الصَّيَامُ اجْتِنَابُ الْمَحَارِمِ»

روزه اجتناب از گناه است.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۹۳، ص

۲۹۴، ح ۲۱

شما از یک طرف غذا نمی خورید، زیرا خوردن غذا حرام است و روزه را باطل می کند. شما آب نمی خورید، زیرا خوردن آب حرام است و روزه را باطل می کند. همچنین دروغ گفتن، غیبت کردن، بهتان بستن، افترا زدن و پشت سر دیگران حرف زدن هم روزه را خراب می کند.

روزه دار و شب زنده دار بی خاصیت!!

در روایت دیگری از حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) در کتاب «نهج البلاغه» وارد شده است که تقاضا دارم دوستان خوب دقت کنند.

افتخار ما، شیعه علی بودن است. شیعه علی بودن هم به این معنا نیست که ما تنها به دوست داشتن حضرت اکتفا کنیم، بلکه شیعه به معنای تابع است. ببینید حضرت چقدر زیبا می‌فرماید:

«كَمْ مِنْ صَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ صِيَامِهِ إِلَّا الْجُوعُ وَالظَّمْأُ»

چه روزه دارانی که نتیجه روزه گرفتنشان غیر از گرسنگی و تشنگی هیچ چیزی نیست.

«وَكَمْ مِنْ قَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ قِيَامِهِ إِلَّا السَّهَرُ وَالْعَنَاءُ حَبْدًا نَوْمُ الْأَكْيَاسِ»

چه شب زنده دارانی که جز خستگی و بیداری چیزی نصیبشان نمی‌شود.

نهج البلاغه، نویسنده: شریف الرضی، محمد بن حسین، محقق / مصحح: صالح، صبحی، ص ۴۹۵، ح ۱۴۵

همچنین روایتی از حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) نقل شده است که حضرت می‌فرماید:

«مَا يَصْنَعُ الصَّائِمُ بِصِيَامِهِ إِذَا لَمْ يَصُنْ لِسَانَهُ وَ سَمْعَهُ وَ بَصَرَهُ وَ جَوَارِحَهُ»

روزه دار از روزه خود چه سودی می‌برد اگر زبان و گوش و چشم و دیگر جوارح خود را از گناه حفظ نکند؟

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۹۳، ص

۲۹۵، ح ۱۵

جملات حضرت فاطمه زهرا همانند خود حضرت شیرین است. فدای خاک زیر پای حضرت فاطمه زهرا و فدای

زمینی که آن بزرگوار روی آن قدم گذاشته است. فدای هوایی که حضرت فاطمه زهرا در آن نفس کشیده است.

حضرت می‌فرماید: روزه این شخص به چه درد او می‌خورد؟ باز هم در روایت دیگری در کتاب «غرر الحکم» از حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) آمده است:

«صيام القلب عن الفكر في الآثام أفضل من صيام البطن عن الطعام»

اجتناب قلب از فکر کردن به گناه افضل از اجتناب شکم از غذاست.

غرر الحکم و درر الکلم، نویسنده: تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد، محقق / مصحح: رجائی، سید مهدی،

ص ۴۲۲، ح ۶۳

اجتناب شکم از غذا مادی است. اگر کسی روزه گرفت، فردای قیامت او را کتک نمی‌زنند و به او می‌گویند که روزه خوار نبودی. حال آیا به خاطر این روزه به او مقامات بالا هم می‌دهند یا خیر؟! فدای امیرالمؤمنین شوم؛ حضرت در روایت دیگری می‌فرماید:

«صَوْمُ الْجَسَدِ الْإِمْسَاكُ عَنِ الْأَغْذِيَةِ بِإِرَادَةٍ وَ اخْتِيَارٍ خَوْفًا مِنَ الْعِقَابِ وَ رَغْبَةً فِي الْأَجْرِ وَ الثَّوَابِ»

روزه جسد امساک از غذاست با اراده و اختیار به خاطر ترس از عقاب خدا و انتظار اجر و ثواب در قیامت.

عیون الحکم و المواعظ، نویسنده: لیثی واسطی، علی بن محمد، محقق / مصحح: حسنی بیرجندی، حسین،

ص ۳۰۶، ح ۵۴۲۳

انسان می‌تواند غذا بخورد، اما از ابتدای طلوع فجر تا افطار غذا نمی‌خورد.

«صَوْمُ النَّفْسِ إِمْسَاكُ الْخَوَاسِّ الْخَمْسِ عَنِ سَائِرِ الْمَائِمِ»

روزه نفس امساک حواس خمس از سایر گناهان است.

مضمون این روایت این است که چشم انسان از نگاه به نامحرم، گوش انسان از شنیدن صدای نامحرم یا موسیقی، زبان انسان از دروغ و غیبت و امثال آن مصون باشد.

«و خَلُو الْقَلْبِ عَنْ أَشْبَابِ الشَّرِّ»

قلب ما هم باید خالی از چیزهایی باشد که شر دین ما در آن است.

عیون الحکم و المواعظ، نویسنده: لیثی واسطی، علی بن محمد، محقق / مصحح: حسنی بیرجندی، حسین،

ص ۳۰۵، ح ۵۴۲۴

امام باقر (علیه السلام) روایتی از قول نبی گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) نقل کردند که حضرت به «جابر» فرمود:

«يَا جَابِرُ هَذَا شَهْرُ رَمَضَانَ مَنْ صَامَ نَهَارَهُ وَ قَامَ وَزِدًا مِنْ لَيْلِهِ وَ عَفَّ بَطْنَهُ وَ فَرَجَهُ وَ كَفَّ لِسَانَهُ خَرَجَ مِنْ ذُنُوبِهِ
كَخُرُوجِهِ مِنَ الشَّهْرِ»

یا جابر! این ماه مبارک رمضان است. هرکسی روزها روزه بگیرد و بخشی از شب را به عبادت پردازد و شکمش و شهوتش و زبانش را از حرام حفظ کند، وقتی از ماه رمضان بیرون می‌آید از تمام گناهانش بیرون می‌آید.

«فَقَالَ جَابِرٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَحْسَنَ هَذَا الْحَدِيثَ»

جابر عرضه داشت: یا رسول الله! چه حدیث زیبایی است.

«فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص يَا جَابِرُ وَ مَا أَشَدَّ هَذِهِ الشُّرُوطُ»

رسول الله فرمود: یا جابر! این شرایط هم سخت است.

الکافی، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۴، ص

۸۷، ج ۲

ببینید چقدر زیباست!

امتیاز بنده ویژه خدا، در ماه مبارک رمضان

در روایت دیگری از رسول گرامی اسلام نقل شده است که حضرت فرمود:

«مَا مِنْ عَبْدٍ صَائِمٍ يَشْتُمُ فَيَقُولُ إِنِّي صَائِمٌ سَلَامٌ عَلَيْكَ لَا أَشْتِمُكَ كَمَا تَشْتِمُنِي»

اگر کسی به تو ناسزا گفت، به او سلام کن و بگو که من روزه دار هستم و اگر صد فحش به من بدهی یک فحش از من نخواهی شنید.

اخلاق علوی و اخلاق اسلامی چنین است! این فرمایش رسول گرامی اسلام مصداق بارز فرمایش قرآن کریم است که می‌فرماید:

(وَ إِذَا خَاطَبْتَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا)

و هنگامی که جاهلان آنها را مخاطب سازند به آنها سلام می‌گویند.

سوره فرقان (۲۵): آیه ۶۳

وقتی بنده‌ای اینطور در برابر بی حرمتی دیگر بنده‌ها، حرمت شکنی نمی‌کند؛

«قَالَ الرَّبُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى اسْتَجَارَ عَبْدِي بِالصُّومِ مِنْ شَرِّ عَبْدِي قَدْ أُجْرْتُهُ مِنَ النَّارِ»

خداوند عالم تبارک و تعالی به ملائکه خطاب می‌فرماید: بنده من به خاطر اینکه روزه‌اش خراب نشود

فحش و بی حرمتی دیگران را جواب نداد. او را از آتش جهنم پناه دادم!

من لا يحضره الفقيه، نویسنده: ابن بابویه، محمد بن علی، محقق / مصحح: غفاری، علی اکبر، ج ۲، ص ۱۰۹،

ح ۱۸۶۰

دوستان عزیزان شاءالله اگر فرصت و توفیقی پیدا کردیم، در این خصوص بیشتر صحبت خواهیم کرد. ما قدری

غافل هستیم و نمی‌دانیم چه اتفاقاتی قرار است در آینده بر سر ما بیاید.

ما نمی‌دانیم با وارد شدن در قبر چه حوادثی بر سر ما می‌آید، در برزخ چه حوادثی داریم یا در قیامت با چه حوادثی

مواجه می‌شویم!

اگر شما خطبات امیرالمؤمنین و حکم را ببینید، احساس می‌کنید شاید شصت درصد خطبه‌های امیرالمؤمنین وقایع

قیامت و قبر و عذاب و عقاب و ثواب را برای مردم مطرح می‌کند.

آن چیزی که قدرت اجرایی برای انجام واجبات و ترک محرمات در انسان است، ترس از آتش جهنم است.

نکته دیگری می‌خواهم عرض کنم، برای کسانی است که قدری معرفت بالایی دارند. امام صادق (علیه السلام) در

روایتی فرمود: با گناهانتان قلب پیغمبر اکرم را نشکنید و حضرت را نیازارید!

در توقیعی از حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) آمده است که می‌فرمایند: ما چقدر پیش خداوند عالم از شما شیعیان شفاعت و طلب مغفرت کنیم. شما بازهم گناه و معصیت می‌کنید!

بنده خیلی وقت پیش روایتی خواندم که الآن آدرس دقیق آن را در ذهن ندارم. حضرت امیرالمؤمنین می‌فرماید: خدایا اگر در تمام عمرم یک گناه مرتکب شده باشم و به خاطر این گناه تمام عمرم آنچنان گریه کنم که چشمم نابینا شود و به قدری در رکوع بمانم که مهره‌های کمرم جدا شود و آنقدر در سجده بمانم که بند بند بدنم جدا شود، بازهم خجالت می‌کشم «یا الله» بگویم.

این یک روش خداشناسی است و یک روش خداشناسی این است که ما روزی صدها گناه مرتکب می‌شویم و از طرف دیگر شاکی هستیم که چرا فلان دعای ما مستجاب نمی‌شود!!

ما دائماً شاکی هستیم که چرا فلان روز فلان حاجت را خواستیم و خدا برآورده نکرد. در حقیقت جای ما با خداوند متعال عوض شده است!!

ما دائماً شاکی هستیم و انتظار داریم. ببینید معرفت امیرالمؤمنین چنین است! حضرت می‌فرماید که اگر من یک گناه کرده باشم و در برابر این گناه اینهمه خود را شکنجه دهم، بازهم خجالت می‌کشم سر خود را بلند کنم و «یا الله» بگویم. رسول اکرم می‌فرماید:

«أَفْضَلُكُمْ إِيمَانًا أَفْضَلُكُمْ مَعْرِفَةً»

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۳، ص ۱۴،

ح ۳۷

به فرموده رسول گرامی اسلام بافضیلت ترین انسان‌ها کسی است که معرفتش بالا باشد.

مناجاتی شنیدنی از امام زین العابدین (سلام الله علیه)

بنابراین عزیزان در این ماه مبارک رمضان به اعمال خود دقت کنید. بنده نمی‌گویم که دعا نخوانید. دعا خواندن خوب است، اما فرازهایی از دعای امام سجاد را که ناله‌ای عاشقانه با خداوند عالم دارد را زمزمه کنید.

«إِلَهِي مَا أَنَا بِأَوَّلِ مَنْ عَصَاكَ فَتُبَّتْ عَلَيَّ»

خدایا من اولین کسی نیستم که گناه کردم و تو بخشیدی.

«وَتَعَرَّضَ لِمَعْرُوفِكَ فَجُدَّتْ عَلَيَّ»

و اولین کسی نیستم که حرمت شکنی کردم و تو بزرگواری کردی.

زاد المعاد- مفتاح الجنان، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: اعلمی،

علاءالدین، ص ۴۰۷، باب فی بیان المناجیات الخمس عشرة

خدایا قبل از من هم افرادی بودند که گناه کردند و تو از سر تقصیرات آنها گذشتی. همچنین در روایت دیگر آمده است:

«إِلَهِي إِنْ أَدْخَلْتَنِي النَّارَ فَفِي ذَلِكَ سُرُورٌ عَدُوِّكَ وَإِنْ أَدْخَلْتَنِي الْجَنَّةَ فَفِي ذَلِكَ سُرُورٌ نَبِيِّكَ»

خدایا اگر مرا وارد دوزخ کنی این موجب خرسندی دشمن توست و اگر مرا به بهشت وارد نمایی، این سبب خوشحالی پیامبر توست.

کسانی که دشمن امیرالمؤمنین و امام حسین بودند و به جهنم آمدند، وقتی مرا در جهنم ببینند شماتت می‌کنند و می‌گویند:

ما که دشمن علی بن ابی طالب و امام حسین و حضرت فاطمه زهرا بودیم را به جهنم آوردند و شما که عمری آنها را صدا کردید هم به جهنم آوردند.

«وَأَنَا وَاللَّهِ أَغْلَمُ أَنَّ سُورَةَ نَبِيكَ أَحَبُّ إِلَيْكَ مِنْ سُورَةِ عَدُوِّكَ»

و من به خدا سوگند این را می دانم که دلشادی پیامبرت نزد تو از خرسندی دشمنت محبوبتر است.

ببینید امام سجاد چقدر زیبا در خانه خداوند التماس می کنند؛ همانند فرزندی که در حق مادر بدی کرده است. حال به دامن مادر چسبیده و التماس می کند که تو را به خدا سوگند مرا ببخش، دیگر گناه نمی کنم. حضرت در جای دیگر می فرماید:

«وَلَعِنَ أَدْخَلْتَنِي النَّارَ لِأُخْبِرَنَّ أَهْلَ النَّارِ بِحُبِّي إِيَّاكَ [لک]»

ای خدای بزرگ! اگر مرا وارد آتش جهنم کنی به اهل آنجا هم می گویم که عاشقت هستم.

إقبال الأعمال، نویسنده: ابن طاووس، علی بن موسی، ج ۱، ص ۷۵، فصل فیما نذکره من أدعية تتكرر

[متكررة] كل ليلة منه وقت السحر

بیاید یک شب یکی از این فرازها را بیست بار، سی بار، پنجاه بار یا صد بار تکرار کنید و این در روح و وجودتان بماند تا بعد از ماه مبارک رمضان هم اثر داشته باشد.

ما از «دعای ابو حمزه ثمالی» فرازهای زیبایی داریم. هرکسی روحیه خاصی دارد و یک فراز را انتخاب می کند. ممکن است فردی وقتی عذاب خدا را در مناجات ها می شنود گریه می کند و شخص دیگری با شنیدن نعمت های بهشتی به گریه می افتد.

هرکسی به نوعی با خداوند عالم راز و نیاز می‌کند و حرف می‌زند. شما ببینید روحیه‌تان با کدام یک از فرازهای «دعای ابو حمزه ثمالی» یا «دعای افتتاح» سازگاری دارد و آن را انتخاب کنید.

تعبیر دیگری در این زمینه وارد شده است که بسیار تعبیر عجیبی است. حضرت در این عبارت می‌فرماید:

«وَأَنَا يَا رَبِّ الَّذِي لَمْ أَشْتَحِيكَ فِي الْخَلَاءِ وَ لَمْ أُزَاقِبِكَ فِي الْمَلَأِ»

خدایا! من کسی هستم که نه در خلوت از تو خجالت کشیدم و نه در میان مردم رعایت عظمت تو را کردم.

حضرت در ادامه می‌فرماید:

«أَنَا الَّذِي عَصَيْتُ جَبَّارَ السَّمَاءِ»

من آن بنده‌ای هستم که جبار آسمان و زمین را معصیت کردم.

«أَنَا الَّذِي أَمَهَلْتَنِي فَمَا ازَعَوَيْتُ وَ سَتَرْتُ عَلَيَّ فَمَا اسْتَحْيَيْتُ»

خدایا من کسی هستم که مهلت دادی رعایت نکردم، پرده بر گناهانم کشیدی خجالت نکشیدم.

«وَ عَمِلْتُ بِالْمَعَاصِي فَتَعَدَّيْتُ»

و دائماً گناه و تعدی کردم.

«وَ أَسْقَطْتَنِي مِنْ عَيْنِكَ فَمَا بَالَيْتُ»

خدایا وقتی مرا از چشمت انداختی به خود نیامدم.

إقبال الأعمال، نویسنده: ابن طاووس، علی بن موسی، ج ۱، ص ۷۱، فصل فیما نذکره من أدعية تتكرر

[متكررة] كل ليلة منه وقت السحر

وقتی که نماز می‌خوانیم و در نماز عشق و صفا نمی‌کنیم، ببینیم در نماز حتی به اندازه وقتی که با فرزند، همسر یا پدر خود حرف می‌زنیم، در نماز لذت می‌بریم؟! این قضیه نشانگر این است که خداوند ما را از چشم خود انداخته است.

ما که لذتی از عبادت و دعا نمی‌بریم و عشق به عبادت نداریم، نشانگر این است که خداوند ما را از چشم خود انداخته است.

وصیتی عجیب از مرحوم آیت الله سید احمد خوانساری!

مرحوم آیت الله سید احمد خوانساری وصیت کرده بود نمازهای تمام عمرش را قضا کنند. اطرافیان به ایشان گفتند: مگر شما نماز قضا دارید؟

ایشان گفت: خداوند عالم لذت خاصی از نماز به مشام من چشانده بود، به طوری که وقتی نماز صبح را تمام می‌کردم لحظه شماری می‌کردم ظهر برسد و در نماز با خداوند عالم عشق بازی کنم و لذت ببرم.

وقتی نماز ظهر تمام می‌شد لحظه شماری می‌کردم نماز مغرب برسد و آن لذت و شیرینی که از عبادت می‌برم را ببرم.

من می‌ترسم خدای ناکرده نمازهای من به خاطر لذتی باشد که من از مناجات با خداوند می‌بردم. احتیاطاً وصیت کردم تمام نمازهایم را اعاده کنند!!

آن یک نوع نماز خواندن است. گاهی اوقات هم ما وقتی نماز می‌خوانیم، در نماز تمام گمشده‌هایمان و بدهکاری‌هایمان و طلبکاری‌هایمان در نماز به یادمان می‌آید و فکر می‌کنیم.

در جلسه بعد یادآوری کنید تا قدری از نماز امیرالمؤمنین برایتان بگویم. نقل شده است که وقتی حضرت مشغول نماز خواندن می‌شد، رنگش همانند رنگ دیوار سفید و زرد می‌شد و به هم می‌پیچید.

اطرافیان دلیل تغییر حالت آن بزرگوار را می‌پرسیدند و حضرت می‌فرمود: من با چه کسی حرف می‌زنم!

وقتی که حضرت مشغول وضو گرفتن می‌شد، رنگ از صورتشان می‌پرید و بدنشان به لرزه می‌افتاد. وقتی علت را می‌پرسیدند، حضرت می‌فرمود: مشغول آماده شدن هستم تا با خدای آسمان و زمین سخن بگویم.

وقتی که حضرت نماز می‌خواند، قطرات اشک امانش نمی‌داد. وقتی حضرت صدیقه طاهره نماز می‌خواند، به قدری هق هق می‌کرد که افرادی تصور می‌کردند حضرت در سر نماز جان به جان آفرین تسلیم کرده است!

امیرالمؤمنین نقل می‌کردند که وقتی رسول اکرم نماز می‌خواندند، صدای هق هق گریه رسول اکرم در نماز همانند صدای دیگری است که وقتی به جوش می‌آید قل قل می‌کند.

بنابراین ما باید تلاش کنیم در این ماه مبارک رمضان خودمان را طوری بسازیم که یازده ماه بعد هم بتوانیم با همان کیفیت زندگی کنیم.

روزه داری که پیامبر او را در روز روشن به افطار روزه فراخواند!

بنده عبارتی را از امام صادق از قول حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) نقل کنم که حضرت می‌فرماید:

«إِنَّ الصَّيَامَ لَيْسَ مِنَ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ وَخَدَه»

روزه این نیست که ما تنها از خوردن غذا و آب اجتناب کنیم.

«فَإِذَا صُمْتُمْ فَاحْفَظُوا أَلْسِنَتَكُمْ وَ غُضُّوا أَبْصَارَكُمْ وَ لَا تَتَّازَعُوا وَ لَا تَحَاسَدُوا»

وقتی که روزه می‌گیرید زبان و چشم‌های خود را حفظ کنید، نزاع نکنید و حسد نورزید.

«سَمِعَ رَسُولُ اللَّهِ ص امْرَأَةً تَسُبُّ جَارِيَةً لَهَا وَ هِيَ صَائِمَةٌ»

رسول الله شنید که زنی در حالی که روزه است به کنیز خود ناسزا می‌گوید.

«فَدَعَا رَسُولُ اللَّهِ ص بِطَعَامٍ فَقَالَ لَهَا كَلِي»

حضرت او را به خوردن غذا دعوت کرد و او ادعا کرد که من روزه دار هستم.

«فَقَالَتْ إِنِّي صَائِمَةٌ فَقَالَ كَيْفَ تَكُونِينَ صَائِمَةً وَ قَدْ سَبَبْتِ جَارِيَتَكَ»

حضرت فرمود: این چه روزه داری است که تو در حالی که روزه داری به کنیز خود ناسزا می‌گویی؟

«إِنَّ الصُّوْمَ لَيْسَ مِنَ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ»

الكافی، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۴، ص

۸۷، ح ۳

ان شاءالله در رابطه با بحث محافظت از چشم در جلسات آینده صحبت خواهیم کرد. این بحث بسیار مفصلی است که ان شاءالله در فرصتی مناسب در رابطه با محافظت از چشم در برابر گناه و معصیت و نگاه به نامحرم بحث خواهیم کرد.

مجری:

استاد چند دقیقه فرصت باقی است. بنده اسامی چند تن از بینندگان که لطف کردند و برای ما پیام فرستادند را بخوانم.

بخشی از پیام‌های بینندگان برنامه:

آقا سعید از شیراز تبریک گفتند و تشکر کردند.

خواهر بزرگواری خود را مادر مهدی از آمریکا معرفی کردند و تشکر کردند که از ایشان ممنونم.

بیننده‌ای به نام زمانی از زرنج کرمان برای ما پیام فرستادند.

آقا مجید از سمنان گفتند: من اهل سنت و بیننده «شبکه جهانی ولایت» هستم و از این شبکه بسیار بهره می‌برم. ایشان خواستند که حضرتعالی برایشان دعا کنید.

عزیزی سؤال کردند با توجه به اینکه شب‌های قدر در پیش روست، چکار کنیم تا بتوانیم خوب از این شب‌ها استفاده کنیم!؟

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

همانطور که من عرض کردم، اگر کسی می‌خواهد کار کند راه آن این است که ارکان اربعه سیر و سلوک را رعایت کند. اگر دوستان در اینترنت جستجو کنند به این مطالب دسترسی پیدا خواهند کرد.

«مرحوم نراقی» در کتاب «معراج السعادة» مفصل این مسیر را توضیح دادند. امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه) در کتاب «چهل حدیث» این مطالب را مفصل شرح دادند. «مرحوم سید بحر العلوم» کتابی به نام «سیر و سلوک» دارند که مفصل این مطالب را آوردند.

توصیه جدی به خواندن این کتاب

«علامه طباطبایی» صاحب کتاب «المیزان» جلسه خصوصی سیر و سلوک داشتند که به صورت کتابی تحت عنوان «لَبَّ اللَّبَابِ در سیر و سلوک اولی الألیاب» به چاپ رسیده است.

بنده به همه دوستان توصیه می‌کنم این کتاب را مطالعه کنند. بنده شاید این کتاب را دویست بار خواندم، اما بازهم هرگاه این کتاب را می‌خوانم در روحیه من اثر خاصی می‌گذارد.

این کتاب جلسه خصوصی سیر و سلوک «علامه طباطبایی» برای شاگردان خصوصی‌شان بوده است.

چهار قدم اصلی در سیر و سلوک معنوی

عزیزان اول صبح که ما بلند می‌شویم، بینیم تا آخر روز چه کارهایی می‌خواهیم انجام دهیم و آنها را روی کاغذ پیاده کنیم.

قدم اول مشارطه است؛ ما باید تلاش کنیم و تصمیم بگیریم و از چشممان بخواهیم به نامحرم نگاه نکنند، فرقی نمی‌کند مرد باشد یا زن باشد. ما از گوش خود بخواهیم گناه نشنود، همچنین از زبان و دست خود بخواهیم کارهای حرام مرتکب نشود.

قدم دوم مراقبه است؛ ما از اول صبح همانند اینکه یک پلیس کنار ما هست مراقب اعمالمان باشیم.

به تعبیر آیت الله العظمی بهجت که فرموده بودند: همانند اینکه از صبح تا غروب یک نفر از شما فیلمبرداری کند و از تلویزیون پخش کند، اگر خجالت نکشیدید و ناراحت نشدید بدانید بنده خوبی هستید. از اول صبح تا آخر مراقب باشیم.

یکی از دوستان نقل می‌کردند که روزی از «علامه طباطبایی» که سمت حرم می‌آمدند، پرسیدم: ما باید چکار کنیم که گناه نکنیم و آدم خوبی باشیم؟ ایشان چندین مرتبه فرمودند: مراقبه، مراقبه، مراقبه! ما باید مراقب باشیم از صبح تا غروب از ما گناه سر نزنند.

قدم سوم محاسبه است؛ ما در آخر شب نیم ساعت یا کمتر قلم برداریم و کارهای خوب و بد خود را بنویسیم. ما در برابر کارهای غلط استغفار کنیم و در برابر کارهای خوب خدا را شکر کنیم.

قدم چهارم مؤاخذه یا معاقبه است؛ اگر گناهی از من سر زد برای خود حکم صادر کنم. در برابر گناهی که از ما سر زده است بیست و چهار ساعت نماز قضا بخوانیم. در برابر گناه دیگری که مرتکب شدیم، برای خود حکم صادر کنیم و ایستاده یک جزء قرآن بخوانیم.

این کارها جریمه معنوی است. دوستان عزیز اگر کسی بخواهد کار کند، باید از این راه‌ها وارد شود. کسانی که راه رفتند و به مقصد رسیدند، از این راه‌ها رفتند و می‌گویند که راه این است. ولی کسانی که ابتدای راه هستند، آدرس‌هایی می‌دهند که معلوم نیست ما را به کجا می‌رساند!

نقل شده است عارفی در راه می‌رفت که متوجه شد نابینایی پشت در مانده است و می‌گوید که در را باز کنید، من پشت در ماندم.

عارف روی زمین نشست و شروع به گریه کرد. وقتی علت گریه را از او پرسیدند، گفت: خوش به حال این شخص نابینا که در را پیدا کرده است. ما عمری است می‌گردیم و در را پیدا نکردیم!

مجری:

بسیار خوب، استاد از شما خیلی ممنونم. خیلی بزرگواری فرمودید. این هم نکته‌ای بود تا خود را برای شب‌های قدر آماده کنیم. خیلی عجیب است و این شب‌های قدر فرصتی استثنایی است. همچنانکه قرآن کریم می‌فرماید:

(لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ)

شب قدر بهتر از هزار ماه است!

سوره قدر (۹۷): آیه ۳

شب قدر یک شب در سال بیشتر نیست. احتمال قوی شب قدر یکی از این سه شب است و احتمال قوی‌تر شب بیست و سوم است.

ماه مبارک رمضان فرصتی است که نگاهی به اعمالمان داشته باشیم. استاد چند دعا بفرمایید.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

خدایا تو را به آبروی حضرت محمد و آل محمد به ویژه به آبروی امام حسن مجتبی کریم اهل بیت سوگند می‌دهیم فرج مولای ما حضرت ولی عصر را نزدیک بگردان. خدایا قلب نازنینش را با ظهورش و قضای حوائجش مسرور بگردان.

خدایا چشمان گنهکار ما را با دیدن جمال نورانی حضرت بقیة الله الأعظم منور بگردان. خدایا ما را از یاران خاص و سربازان فداکار و شهدای رکابش قرار بده.

خدایا رفع گرفتاری از گرفتاران بنما. خدایا حوائج حاجت مندان روا فرما. خدایا حوائج من حقیر، حوائج دست اندرکاران «شبکه جهانی ولایت» و حوائج بینندگان عزیز را به حق امام حسن مجتبی برآورده نما. خدایا دعا‌های ما را به اجابت برسان.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

مجری:

اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم

به پایان برنامه «اخلاق علوی» رسیدیم. فردا هم روز جمعه و متعلق به وجود نازنین مولا و نور چشمان امام زمان (ارواحنا له الفداه) است که برای ظهور و فرجشان دعا می‌کنیم.

آن سفر کرده که صد قافله دل هم‌ره اوست

هرکجا هست خدایا به سلامت دارش

یا علی مدد، خدانگهدار